

UČITELSKÉ PRAXE

SMĚŘUJEME K UDRŽITELNÉ EXCELENCI

**Milé kolegyně a kolegové,
garanti praxí a učitelé, učitelky,**

ráda bych se s vámi podělila, jak se nám daří směřovat k udržitelné excelenci. Již osm roků inspiruje systém pedagogických praxí a jejich reflexí na PdF další fakulty připravující učitele při tvorbě nových akreditačních programů. Naposledy oslovil systém praxí, jejich reflexí a evaluace účastníky konference *Učitel Pro Futuro II* Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích (5. 2.), kam jsem byla přizvána organizátory konference. Nastavený systém nás stále inspiruje dále k utváření společenství praxí, jehož cílem je kvalitní příprava studentů, se záměrem propojit teorii s praxí.

Jedním z výsledků fungující spolupráce je i nástroj [Standard kvality profesních kompetencí studenta učitelství \(SKPKS\)](#), s nímž se učíme pracovat my všichni (studenti, provázející učitelé, akademičtí pracovníci). Jak se ukazuje, přináší to dobré výsledky, studenti poznávají do hloubky požadavky na učitelskou profesi a svoje profesní kompetence reflektují a plánují jejich rozvoj. Přemýšlejí o sobě, svých dovednostech, stávají se učiteli, jejichž součástí je reflexe. Z ní se učí.

Nástroj SKPKS byl oceněn nyní i MŠMT jako „*inspirativní a jednoznačně jeden z nejlepších svého druhu nejen u nás, ale i na úrovni toho nejlepšího, co vzniklo v zahraničí*“. Ocenění studenty, provázejícími učiteli i MŠMT svědčí o tom, že jsme neusnuli na vavřínech, ale společně držíme krok s excelentní přípravou studentů ve světě.

Uvědomujeme si, že ne vždy je vše ideální, že praxe v době distanční výuky jsou pro nás novou výzvou, včetně plánování rozvoje profesních kompetencí

studentů a mentorské podpory provázejícími učiteli. A tak vám děkujeme za ochotu přijímat naše studenty na své praxe v této nelehké době, za to, že jejich přípravu nezlehčujete, vnímáte ji jako důležitou a že se studenty plánujete jejich rozvoj.

K další inspiraci, jak SKPKS využít při práci s našimi studenty, vám nabídneme před začátkem podzimního semestru čtyři videa (už se točí!!!). Věříme, že vás budou inspirovat a že se při dalších společných akcích budeme učit od sebe vzájemně všichni.

Děkujeme za vaši skvělou práci.

*doc. Mgr. Jana Kratochvílová, Ph.D.,
vedoucí Katedry pedagogiky PdF MU*

Z OBSAHU NEWSLETTERU VYBÍRÁME :

- [2+2 otázky pro garanty praxí](#)
- [Praxe v jarním semestru 2021 proběhne](#)
- [O podnikavosti na Pedagogické fakultě](#)
- [Natáčíme průvoce SKPKS](#)
- [Pomáháme spolu mimo školu](#)

2 + 2 OTÁZKY PRO GARANTY PRAXÍ

Už druhý semestr proběhly praxe v nestandardním režimu. Jaké byly praxe a jaký je výhled pro asistentskou a učitelskou praxi? Zeptali jsme se garantů z Katedry pedagogiky Lucie Škarkové a Petra Svojanovského.

Lucko, jak hodnotíš praxe v podzimním semestru?

Jsem mile překvapena, jak užitečná a přínosná byla zkušenost s on-line výukou, kterou si mohli studenti *Asistentské praxe – asistent pedagoga 1* zažít a přinést do závěrečných skupinových reflexí, které jsem s nimi v lednu realizovala. Oceňuji flexibilitu jak našich fakultních škol, tak studentů, že i přes neustále se měnící podmínky pro zajištění výuky na základních i středních školách v důsledku pandemických opatření dokázali najít prostor, v němž mohou spolupracovat na absolvování praxe a vzájemně se podpořit a motivovat v zajištění výuky on-line, která klade jak na studenty, tak na učitele velké nároky.

Co považuji za stěžejní v podzimním semestru, že se studentům na praxích podařilo proniknout do významné agendy učitelské profese, kterou je příprava na výuku.

Jakou náplň mohou mít asistentské praxe na školách v online a distanční formě?

Již jsem popisovala, že příprava na samotnou výuku je skvělou příležitostí naučit se vytvářet učební materiály pro konkrétní žáky, ať už jde o spolupráci s učitelem na výukové prezentaci nebo při přípravě výukového videa. Samostatná práce studentů, která usnadní učitelům výuku, může zahrnovat např. grafické zpracování pracovních listů, administrativní agenda spojená s kontrolou výstupů žáků, konzultace studenta s žákem v mezičase, kdy např. zpracovávají nějaké projekty, referáty či jinou samostatnou činnost, individuální doučování žáků.

Velmi oceňováno je zapojení studenta do on-line vyučovací hodiny vedené učitelem. Student zastává asistentskou roli, např. komunikuje individuálně s žákem na chatu, kontroluje jejich zapojení v hodině, sdílí učitel

obrazovku s danými materiály – video, kvízy, učební texty, prezentace. Student komunikuje s žáky ve skupinkách v on-line nástrojích MS TEAMS nebo ZOOM, nebo působí jako tichý pozorovatel a přináší učitelům podněty formou vyjednané zpětné vazby. Tu učitel může využít pro individualizaci v on-line vyučovací hodině nebo pro formativní hodnocení žáků.

Petře, co nového do učitelských praxí přinesl další semestr praxí v době pandemických omezení?

Připadalo mi, že k učitelské praxi v kontextu distanční výuky se obecně přistupovalo víc poučeně, kreativně a proaktivně. Z toho jarního módu praxe – musíme to „nějak“ udělat, začala pozornost víc směřovat k tomu, jak to dělat dobře. Viděl jsem řadu dobrých nápadů, jak dělat distanční výuku pro žáky smysluplnou a zároveň efektivní. Zároveň jsem vnímal chuť a vůli nápady realizovat v praxi a tendenci orientovat se na to, co situace přináší, spíše než bere. Z toho jsem měl radost a nabíjelo mě to.

Hodně taky oceňuju a vážím si komunikace s řediteli, garanty praxí a provázejícími učiteli z fakultních škol – měli jsme několik menších i větších online setkání a vzájemně jsme se informovali o praxích a sdíleli zkušenosti.

Na jaře 2021 proběhne Učitelská praxe 2 – souvislá praxe. Před jakými výzvami bude stát tato praxe?

S provázejícími učiteli jsme o tom už mluvili na reflexi praxe v lednu, nedá se ale jednoduše shrnout, co všechno jsme probírali. Tak alespoň jednu věc. Abych vyvážil ty zmiňované chvály a radosti, poukážu na místo, kde vidím prostor pro zlepšení.

Distanční praxe některých studentů se redukovala na chystání materiálů a příprav pro své budoucí hodiny, protože předmět, který vyučují (např. výtvarka či občanka), neprobíhal na škole (pochopitelně) v online interakci s žáky. Na zmiňovaných setkáních se zástupci z fakultních škol zaznívalo, že praxe pro takové studenty by mohla být přínosnější, kdyby se s žáky v online prostoru setkávali v rámci jiných předmětů (třeba i na prvním stupni), kde mohou pomáhat s přípravou a realizací výuky (nejenom) v asistentské roli.

Mgr. Lucie Škarková, PhD.

Garantka asistentských praxí. Zaměřuje se na zvyšování kvality spolupráce provázejících učitelů a studentů PdF v rámci studentských praxí, koordinuje vzdělávací příležitosti pro provázející učitele a další vzdělávání mentorů.

Mgr. Petr Svojanovský, PhD.

Garant učitelských praxí a seminářů k učitelské praxi. Rozvíjí nástroje pro zvyšování kvality učitelské praxe a sebereflexe. Prakticky i výzkumně se zabývá podporou sebereflexe.

DIDAKTICKÉ KARTY BEZRÁKOSKY V AKCI

Pojďte s námi pokřtít karty **BEZRÁKOSKY** – didaktickou pomůcku, která se hodí každému učiteli či učitelce, kteří chtějí používat efektivní metody pro řízení třídy.

Karty **BEZRÁKOSKY** nabízejí konkrétní nástroje, které mohou jednoduše a efektivně pomoci při řešení kázeňských problémů.

Na křtu se dozvíte nejen podrobnosti o vzniku karet, ale také

informace o jejich obsahu a způsobu, jak karty můžete získat. Těšit se na Vás bude realizační tým ve složení: Barbora Bišková, Ladislav Nagy, Jan Nehyba,

Miroslav Jurčík, Michaela Křupalová. Karty vznikly na Katedře pedagogiky Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity.

Kmotrem je Daniel Pražák, druhostupňový učitel, autor podcastu o vzdělávání s názvem Hovory z kabinetu.

KDY? ONLINE KŘEST SE KONÁ VE ČTVRTEK 4. 3. OD 16 HODIN.

KDE? ZOOM MEETING
(MEETING ID: 983 4488 7819,
PASSCODE: 978402)

Budte **#BEZRÁKOSKY**

Karty ke stažení nebo objednávce naleznete na [našich stránkách](#).

ASISTENTSKÁ A UČITELSKÁ PRAXE

ASISTENTSKÁ PRAXE – ASISTENT PEDAGOGA 2

– průběžná praxe studentů v bakalářském studiu, trvá optimálně 10 týdnů během semestru (4 hodiny za týden), termín praxe **8. 3. – 11. 6. 2021**, nástup na praxi: 8. 3. 2021 v 7:45.

Více informací pro

[Asistentké praxe, studenty bakalářského studia](http://www.ped.muni.cz/pedagogika/praxe/bc-covid)
www.ped.muni.cz/pedagogika/praxe/bc-covid

UČITELSKÁ PRAXE 2

– souvislá praxe studentů v navazujícím magisterském studiu, termín praxe **10. 5. – 4. 6. 2021**, na praxi studenti nastupují dne 10. 5. 2021 v 7:45 (kancelář školy), případně podle domluvy s ředitelem školy či provázejícím učitelem.

Více informací pro

[Učitelké praxe, studenty magisterského studia](http://www.ped.muni.cz/pedagogika/praxe/nmgr-covid/)
www.ped.muni.cz/pedagogika/praxe/nmgr-covid/

V případě omezení třídy nebo školy z nařízení vlády či krajské hygienické stanice doporučujeme studentům vpravo uvedené varianty praxí:

PRAXE BUDE

Podle aktuální situace ve škole, kde realizujete ASISTENSKOU nebo UČITELSKOU PRAXI, se zachovejte dle uvedených variant 1 - 3:

ŠKOLA JEDE
Praxe probíhá standardně

VÍCE VIZ
VARIANTA
1

ŠKOLA/TŘÍDA JE V KARANTÉNĚ,
PRAXE JEDE ONLINE
změněné podmínky
pro praxi
sleduj informace na webu

VÍCE VIZ
VARIANTA
2

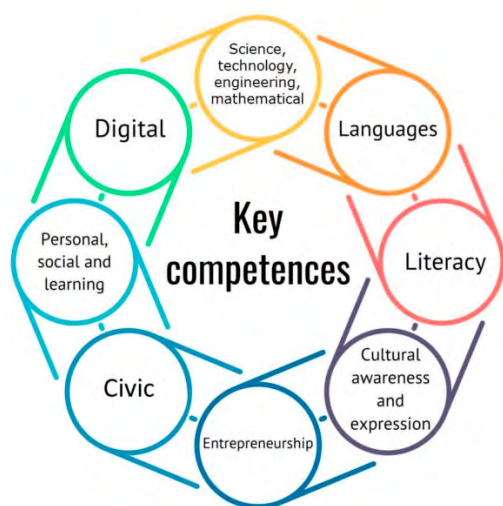
ŠKOLA/TŘÍDA JE V KARANTÉNĚ
A PRAXE NEJEDE
změněné podmínky
pro praxi
sleduj informace na webu

VÍCE VIZ
VARIANTA
3

**[www.ped.muni.cz/
PEDAGOGIKA/PRAXE](http://www.ped.muni.cz/PEDAGOGIKA/PRAXE)**

JAK PŘIPRAVIT ŽÁKY NA MĚNÍCÍ SE SVĚT? NA PEDAGOGICKÉ FAKULTĚ PROBĚHLA PANELOVÁ DISKUZE O PODNIKAVOSTI

Že podnikaví nemusí být pouze studenti ekonomických oborů, ale i studenti pedagogických oborů se snaží prosadit Katedra pedagogiky na Pedagogické fakultě už dlouhodobě. Katedra pedagogiky má zástupce v regionální radě podnikavosti [Regionální rada podnikavosti JMK \(RRP\)](#) a podílela se také na vzniku dokumentů pro [systémovou podporu podnikavosti na školách](#).

Rozvoj studentů, budoucích učitelů, probíhá zejména v oblasti projektového myšlení, metodiky projektové výuky a porozumění kompetenci k podnikavosti, která je považována za klíčovou pro žáky všech typů škol v 21. století.

Dne 25. 11. 2020 se pod záštitou Katedry pedagogiky a Jihomoravského Inovačního Centra (JIC) uskutečnila v pořadí již druhá panelová diskuse k tématu podnikavosti ve školách. Panelová diskuse nesla název „**Jak připravit žáky na měnící se svět?**“ a pro přetrvávající protipandemická opatření se konala v online prostředí.

„Velký rozdíl oproti minulému roku byl ten, že mezi vystupující se dostali i studenti, kteří se umístili na předních místech v naší jarní soutěži k podnikavosti. Účastníci si mohli poslechnout různé pohledy na téma

podnikavost a příležitosti pro její rozvoj. Panelisté prezentovali různé aktivity, se kterými mají zkušenost ve školním i mimoškolním prostředí. Účastníci odcházeli s odpověďmi na rozmanité otázky i s představou, co vše jim katedra pedagogiky pro rozvoj podnikavosti nabízí,“ hodnotil spoluorganizátor akce Martin Fico, doktorský student, který zároveň participuje na předmětu Edupreneurship.

Zájem o panelovou diskuzi k tomuto tématu potvrdily i počty registrovaných, které přesáhly 150 zájemců. Akce byla určena všem, kdo mají o podnikavost ve školách zájem, zúčastnili se jí jak studenti Pedagogické fakulty MU, studenti z dalších fakult a také učitelé z praxe. [Více na webu.](#)

[YOUTUBE ZÁZNAM
Z PANELOVÉ DISKUZE](#)

NABÍDKA SPOLUPRÁCE SE STUDENTY PEDAGOGICKÉ FAKULTY

MUNI PED Katedra pedagogiky
ŠKOLA DOMA
PŘIPRAVUJETE SE NA DISTANČNÍ ČI ONLINE VÝUKU A UVÍTALI BYSTE VÝPOMOC OD STUDENTŮ BAKALÁŘSKÉHO STUDIA PED MUNI?

S ohledem na aktuální situaci spojenou s pandemií COVID-19 a omezením na školách nabízíme zprostředkování spolupráce mezi studenty Pedagogické fakulty MU a fakultními školami PdF MU.

Studenti mohou pomoci s přípravou online dokumentů pro učitele nebo jinou podporou spojenou s online výukou (vytváření testů, vytváření a úprava prezentací do výuky, rešerše výukových videí, vzdělávacích webových aplikací, pomoc s organizací práce do školy, vyhledávání námětů pro činnosti úkoly a jiné) a nebo s online konzultací s žákem/žákní či doučováním.

V případě zájmu se prosím zapište do formuláře níže, abychom Vás mohli kontaktovat ([Formulář pro školy a provázející učitele](#)).

NATÁČÍME PRŮVODCE SKPKS

Standard kvality profesních kompetencí studenta učitelství dostává své podoby také jako video průvodce pro provázející učitele a studenty.

Ve čtyřech videích shrneme vznik a vývoj SKPKS na Pedagogické fakultě MU a jak s dokumentem pracovat z pohledu provázejícího učitele a studenta. Díky velké ochotě paní zástupkyně Mgr. Danuše Kotolánové (ZŠ Brno, Bosonožská), paní učitelky Mgr. Olgy Novotné (ZŠ Brno, Vejrostova), fakultní oborové didaktičce Mgr. Libuši Vodové, Ph.D. a jejich studentů učitelské praxe můžeme zachytit práci se Standardem přímo na praxi. Všem zainteresovaným děkujeme za spolupráci.

Videa budeme dotáčet ještě v průběhu jarního semestru a dokončovat v průběhu června. Těšíme se, že Vám je představíme se začátkem dalšího školního roku.

POMÁHÁME SPOLU MIMO ŠKOLU

Láká Vás zapojení do projektu Pomáháme spolu mimo školu?

Začni školní rok jinak,
s podporou, oporou a s námi.

Změň své okolí.
S odvahou.

POMÁHÁME SPOLU MIMO ŠKOLU

září 2020 – červen 2021

Iceland
Liechtenstein
Norway

Active
citizens fund

NADACE
Vzorůlca

MUII

Projekt podpořila Nadace OSF v rámci programu Active Citizens Fund, jehož cílem je podpora občanské společnosti a posílení kapacit neziskových organizací. Program je financován z Fondů EHP a Norska.

I v době nekontaktní výuky se naši studenti zapojili do projektu **Pomáháme spolu mimo školu**, který umožňuje žákům rozvíjet kompetence k podnikavosti a studentům učitelství vyzkoušet si metodu projektové výuky v praxi. Tento projekt pro Vás dobrou příležitostí, jak realizovat projektovou výuku i v současnosti a podpořit zájem Vašich žáků o bezprostřední okolí školy.

Projekt Pomáháme spolu mimo školu navazuje na dlouhodobou snahu organizace **Rezekvítek** umožnit místní komunitě zlepšit životní prostředí ve svém nejbližším okolí a je podpořený Nadací OSF v rámci programu **Active Citizens Fund**, jehož cílem je podpora občanské společnosti a posílení kapacit neziskových organizací. Program je financován z Fondů EHP a Norska.

Pokud Vás projekt zaujal, můžete se k němu od září 2021 také zapojit, kontaktujte nás na e-mail skarkova@ped.muni.cz. Mohou se zapojit třídy 5.–9. třídy ZŠ a střední školy z okresů Brno-město a Brno-venkov. **[Pokračování na stránkách Katedry pedagogiky.](#)**

KŘEST

KARET BEZRÁKOSKY

čtvrtek 4. 3. 2021

v 16 hodin online

KPI
RED

#bezrákosky

TERMÍNOVNÍK

WORKSHOP
K REFLEXI PRAXE

Setkání pro garanty praxí,
provázející učitele,
interní mentory

20. 5. 2021 | 14:00 - 16:00

NABÍDKA DALŠÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Formativní hodnocení podporující učení žáků

Z [Celoživotního vzdělávání na Pedagogické fakultě MU](#)

Vám nabízíme kurz Formativní hodnocení podporující učení žáků. Věnuje se aktuálnímu tématu zavádění formativního hodnocení ve výuce. V rámci workshopu se zaměříme na základní pilíře, které si procvičí účastníci v praxi. Cílem je upozornit na využívání různých typů a forem hodnocení žáků a ukázat jejich použití v praxi. Pozornost budeme věnovat i sebehodnocení žáků.

Kurz je určen učitelům 1. a 2. stupně základní školy, dále pak studentům se zájmem o formativní hodnocení.

Seminář se průběžně otevírá v rámci kurzů pro odbornou veřejnost v rámci celoživotního vzdělávání. Je také možné se domluvit na uzavřený kurz pro učitele Vaší školy. V případě zájmu nás neváhejte kontaktovat – barina@ped.muni.cz.

Kurzem Vás provede docentka Jana Kratochvílová, která se v lednu účastnila webináře o formativním hodnocení. Jeho záznam můžete zhlédnout na [YouTube zde](#).

Další články k formativnímu hodnocení docentky Kratochvílové najdete na stránkách Katedry pedagogiky:

- [Jak psát slovní hodnocení na vysvědčení?](#)
- [Proč začít využívat na vysvědčení více slovní hodnocení a nespokojit se jen s klasifikací?](#)

ČASOPIS KOMENSKÝ

Časopis Komenský nabízí tipy do výuky, zajímavosti z aktuálního výzkumu, rozhovory, poradnu a reportáže.

V rámci naší spolupráce jsme pro Vás připravili možnost odbírání časopisu Komenský.

K vyzvednutí buď u paní Rodové (rodova@ped.muni.cz) nebo na každé akci pořádané na PED MUNI.

KNIHOVNA PED MUNI

Jako provázející učitelé máte možnost využívat [Ústřední knihovny PED MUNI](#) jak k prezenčnímu studiu odborných titulů, tak i pro využívání místních skenerů a dalších kopírovacích zařízení a tiskáren. V případě půjčování tištěných publikací či zdrojů je nutná registrace.

Na základě přepnutí univerzitního semaforu na červenou od 12. října 2020 je zakázán přístup do budov MU pro veřejnost, studenty i absolventy. Ale objednané knihy je možné vyzvednout po výzvě ve výdejním okénku na Poříčí 31.

V případě dotazů nás neváhejte kontaktovat:

